

פרקי
אבות ג'

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

בחירת שם לתינוק

בשעה טובה נולד לזוג בן. למחרת, הכלה מקבלת טלפון מחמיה: מזל טוב לך כלתי, מה נשמע? בסדר, היא ענתה, ברוך ה' הכל עבר בשלום. ואז חמיה אמר: את יודעת שאפרים זה שם מצוין... (זהו שמו). כן, ענתה הכלה. אז תקראו לו אפרים, הוא קבע. מיד אחר כך מגיע טלפון נוסף. הלו, בתי, מדבר אבא, שמעתי שהכל בסדר ברוך ה'... תדעי לך שהשם יהושע הוא שם מצוין, של מנהיג וצדיק...

מה עושים אם החתן והכלה בכלל לא אוהבים את השמות אפרים ויהושע? ומה גם שהם כבר החליטו על שם אחר לגמרי? האמת היא שהדבר תלוי לרוב במנהג של אותה עדה או משפחה.

יש משפחות שזה חוק אצלם שכדי לכבד את ההורים הם יקראו לילדים הראשונים על שם ההורים שחיים וקיימים. ויש משפחות שכל זמן שההורים חיים, הם לא יקראו לילדיהם בשמות אלו. מכל מקום, אין חיוב לקרוא לילדים בשמות ההורים, והורי התינוק רשאים לתת איזה שם שירצו. ואם הם רוצים גם לכבד, אז אפשר לתת את שם ההורה כשם שני.

לפני מספר שנים בסיומה של הרצאה בנושא 'התערבות הורים', נגשה אלי אמא צעירה ודמעות בעיניה.

היא סיפרה שלפני מספר חודשים נולדה לה בת. אמא שלה התעקשה שיקראו לנכדה בשמה. אבל האמא הזאת כבר מבוגרת ויש לה שם מחוץ לארץ שלא מתאים לדורנו. האמא נעלבה מאד שהיא לא קראה לנכדה בשמה. היא אמרה לה שהיא לא מכירה בה ושהיא לא תבוא יותר לשמחות...

שאלתי את האמא הצעירה: אפשר לדבר עם אמא שלך? והיא אמרה לי: אמא שלי נמצאת כאן בהרצאה. ביקשתי לדבר עם האמא לבד. פניתי אליה ואמרתי: אמא יקרה, הבנתי שהיתה אי הבנה בקשר לשם של התינוקת. נכון, היא אמרה, היא לא קראה לה בשמי. אמרתי לה: אבל את צריכה להבין, שיש לה גם בעל והיא לא מחליטה לבד.

וחוץ מזה, הדור הזה יותר מודרני וקשה להם לקרוא בשמות של פעם. והאמא שאלה אותי: אז איך יהיה לי זְכָר? קוראים יקרים, האמא הזו לא מבינה שעצם זה שיש לה נכדה, זה הזְכָר שלה!

פרשת השבוע

דיבורים מיותרים

פרשתנו פרשת אמור כשמה כן היא. עוסקת באמירות ובדיבורים גם בתחילתה וגם בסופה. בתחילתה מדובר על אמירה לכהנים הצעירים והקטנים שלא יטמאו למתים. ובסופה מדובר על אמירה לא טובה ולא נעימה.

"ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי... וינצו במחנה בין הישראלית ואיש הישראלי ויקב בן האשה הישראלית את השם ויקלל... ושם אמו שולמית בת דברי...". מיהו זה שהיה בן איש מצרי? הרי במצרים עם ישראל נשמר מאד שלא להתבלבל עם המצרים ולא שינו את שמם לבושם, לשונם.

אמרו חכמים שזהו בנו של אותו מצרי שמשה הרגו שנאמר "ויקח את מצרי ויטמנהו בחול" ואמו של אותו מקלל - שולמית בת דברי. הסביר רש"י שולמית- שהיתה מפטפטת הרבה. שלום עליך שלום עליכם. שואלת בשלום הכל. בת דברי- דברנית, היתה מדברת עם כל אדם לפיכך קלקלה.

ומעשה שהיה כך היה לבעלה של שולמית היה שוטר מצרי שהיה מוביל אותו לעבודת הפרך בכל יום ושולמית היתה מדברת עם אותו שוטר כמו שפירש רש"י. יום אחד השוטר בא מוקדם מאד לבית ואמר לבעלה ללכת לשדה כי התחיל העבודה. הבעל הלך והוא נכנס הביתה... כשראה בעלה שאין שום עבודה בשדה חזר לביתו ובדיוק באותו רגע יצא המצרי. התוצאה היתה שהם התקוטטו ובאותו זמן הגיע משה והרג את המצרי אבל בנתיים שולמית כבר היתה מעוברת וממנה יצא המקלל הזה. ועל זה אמר רש"י - אחת היתה ופרסמה הכתוב.

קוראים יקרים- איך הכל התחיל? ששולמית היתה יותר מידי סימפטית. סימפטיות ונחמדות זאת מידה טובה אבל צריכה להיות במידה במשקל ובמשורה. צריך גם לדעת עם מי ומתי להיות נחמדים. כח הדיבור הוא עצום הוא יכול להוביל למקומות שהיא בכלל לא התכוונה אליהם ואז יכולים לצאת מזה תקלות כגון שולמית בת דברי. גם דיבורים לא נחוצים ומיותרים יכולים לגרום לתקלות שונות.

ועל זה למדנו בפרקי אבות "רבי דוסא בן הרכינס אומר שינה של שחרית ושיחת הילדים מוציאים את האדם מן העולם" והסביר הרמב"ם שמוציאים את הילדים מעולמו כלומר שמאבדים מדרגת האדם. והסביר המדרש שמואל את המילים "שיחת הילדים" - דברים בטלים ונבלות הפה שמטמאים את האדם וממילא הוא יוצא "מהפוקוס" שלו. ימים אלו הם ימים של התעלות והכנה למעמד הר סיני וקבלת התורה בחג השבועות, לכן עלינו להשתדל בדיבורים ובאמירות נכונות כדי שנוכל לעמוד מוכנים לקבלת התורה.

שבת שלום ומבורך - אבנר קוואס

סבתא פונה לנכד: "קח נכדי תאכל גזר. זה בריא לעיניים! אני כל יום אוכלת גזר ובגלל זה תודה לה' הראייה שלי טובה מאוד." עונה הנכד: "סבתא היקרה, זה בכלל מלפפון..."

***

בחצות הלילה שודד חבוש מסיכה על פניו קופץ על בחור אדם ברחוב, מצמיד לו אקדח וצועק: "תן לי את הכסף שלך!" עונה לו האיש: "אתה לא יכול לעשות לי את זה, אני חבר כנסת" "אם ככה", עונה לו השודד, "תן לי את הכסף שלי..."

דיחה

"אין אדם שלא יכול, יש אדם שלא רוצה."
ברגע שהאדם ירצה - הוא גם יוכל" (הבעש"ט).

פתגם השבוע

ספרות חינוכית

עלינו ההורים להיות ביקורתיים כלפי ספרות הילדים שכן תוכן לא נכון ולא טוב פוגע בנשמת הילד ויכול להשאיר לו רשמים שלילים לאורך זמן.

אם כן צריך לתת לילדים תחליפים חיוביים שאיתם הם יגדלו ויעצבו את השקפתם. ניקח לדוגמה סיפור "נתי משיב אבידה" וננסה לבחון מהם הצדדים החיוביים ומהם השלילים.

נתי ורובי שיחקו בחצר לפתע הבחין נתי בכדור אדום שהיה מוסתר בין השיחים הוא לקח את הכדור ורצה לשחק עם רובי. אמר לו רובי - הכדור לא שלנו צריך להחזיר אותו למי שזה שייך.

איך עושים את זה שאל נתי? נעבור בין השכנים ונשאל אותם למי נאבד ונחזיר להם עפ"י סימנים ענה רובי. הם הגיעו למשה ושאלו אותו אם אבד לו כדור? לא השיב

להם משה. הם פגשו את החבר שימי ושאלו גם אותו אם אבד לו כדור? והוא ענה להם שכן. שאלו אותו מה הסימנים ענה להם שימי שזה בצבע אדום ואז החזירו לו את הכדור שמצאו ושלושתם שחקו ביחד עם הכדור.

הורים יקרים נפתח בשאלה כמה מסרים שלילים יש כאן? אין בכלל!! וכמה מסרים חיוביים יש כאן?

1- הסיפור מציאותי ולא דמיוני. 2- בסיפור מלמדים שלא לגזול. 3- בסיפור מלמדים לקיים מצוות השבת אבידה. 4- אין בסיפור סחיסות רגשיות. 5- לאחר הסיפור הילד נשאר רגוע ושלם עם מסרים חינוכיים.

סיפורים כאלה ודומים להם חשובים מאד בשנות גידול הילדים הראשונות. מי אמר שצריך לספר להם סיפורי כעס ומתח. סיפורי פעולה מרגשים?

אנחנו ההורים צריכים להתאים את הסיפור לילדים ולא לנו המבוגרים!

סיפור לשבת

השולט על האש

פחד ובהלה רבתי שררו ברחובות טבריה העתיקה, יהודים כגויים התרוצצו בפחד וניסו לנחש, מה ילד יום. שליטה של סוריה, שנודע בעריצותו הרבה, הודיע, שהוא מתכוון לכבוש את טבריה ולהפוך את כל תושביה לעבדי-עולם. שמועות על אכזריותו כבר נפוצו מפה לאוזן, והזוועות התעופפו במרחבי הדמיון בחוסר שליטה.

לאט לאט תרחישי האימה מעוררי החלחלה קיבלו מימדי - אמת, ורק אז התברר לטבריינים, שמצבם חמור הרבה יותר משמועות בעלמא. הימים היו לפני כארבע מאות שנה, ומושל סוריה העריץ גייס לרשותו טכניקה, שאמנם כבר הייתה בעולם בימי הרומיים, אבל דרשה תחכום רב ומיומנות גדולה: הטלת אבני-קלע אדירות מימדים, כשעל גבן לפידי אש בוערים, שיועדו להרוג, להרוס, להצית שריפות, ובעיקר: לגרום לכניעה מוחלטת ומהירה.

האבנים הראשונות אכן חוללו הרס עצום. טבריה של אותם ימים מוקפת הייתה חומת אבן משלושת צדדיה, ומצדה הרביעי הייתה הכינרת חומתה. מושל סוריה החליט אפוא להתמודד מול חומות אבן מאשר לגרום לחייליו להסתבך במימי הכינרת ולהפסיד בקרב.

גורם אחד לא לקח המושל הסורי בחשבון: רבי חיים אבולעפיה. רבי חיים, שבאותם ימים עלה מארצות הגולה לשכון בארץ ישראל, החליט לקבוע משכנו על שפת הכינרת, שם בבית צנוע ובישיבה שהקים, למד ולימד תורה בקדושה ובטהרה.

ביום הראשון לקרב שמע הרב זעקות מחרישות אוזניים,

קריאות וקולות בבהלה.

הדבר הפריע לתלמודו, והוא החליט לצאת מבית המדרש ולשאל את העוברים ושבים מה מתרחש בעיר, כי כן היה הרב שקוד על תלמודו בפרישות רבה ומנותק לחלוטין מן העולם הזה. לשמע דבריהם על "פגזים" אימתניים, שנוחתים על העיר ומטילים בה שריפות ענק והרג רצחני, הניף הרב את ידו בביטול. בו במקום נטל את מקלו, אמר מה שאמר ועשה מה שעשה, ולאחר מכן החווה באמצעות מקלו קו דמיוני בקשת עגולה מאווירה של טבריה לכיוון הכינרת, שמימיה הרגועים ניבטו מאחוריו.

מאותו הרגע והלאה - כל אבן שנורתה לעבר טבריה, עשתה את דרכה בקשת אדירה ורחבה היישר אל מימי הכינרת בלא שתגרום נזק ואפילו לא בהלה... תושבי טבריה יצאו מחויכים ושלווים לרחובות העיר. ככל שגברו והתרחבו חיוכיהם של הטבריינים, עלה מפלס החמס והזעם בלבו הרצחני של המושל הסורי, שנוכח שפגיעותיו חדלו מלזרוע חורבן ואבידות בעיר. לאחר דרישה וחקירה מאומצת נודע לו שאיש אלוקים יהודי עשה מה שעשה וכדורי המוות שלו אינם יעילים במאומה. הוא מבזבז את זמנו לריק.

מיד שלח המושל הסורי נציגים מכובדים עם הסכם הפסקת אש לתושבי טבריה, ובאותו רגע שהללו הסכימו לקבלו מידי לא לפני שהבטיח להם שקט ושלווה בהן צדקו, עשה המושל האכזר את דרכו לבית מדרשו של רבי חיים על שפת הכינרת. בכניסתו גחן והשתטח מלוא קומתו לרגלי הצדיק ונשק את שולי מעילו. "אם אדם קדוש כזה שורה בתוכם", אמר לטבריינים שהופתעו מרפיסותו של האכזר במושלי הסביבה, "עפר אני תחת כפות רגליו". מאז והלאה נקבע שמו של רבי חיים כ"אבו-ל'עפיה", שמשמעותו "השולט על האש"...

"אין זוג לא מוצלח, יש זוג לא מודרך"

האם יש לכם מריבות וויכוחים?
מרגישים שאינכם מתאימים?
הילד שלכם מתחצף?

לייעוץ בנושא שלום בית, חינוך ילדים,
הדרכת חתנים/כלות עם יועצים זוגיים מוסמכים של
ארגון ביתנו החדש הפרוסים בכל רחבי הארץ

חייגו עכשיו - 1599-59-39

לימוד מקצועי ומעמיק
המקיף את תחומי התא המשפחתי

עם הרב אבנר קוואס
ומרצים מנוסים נוספים

תעודה תינתן בסיום הקורס

אין זוג לא מוצלח - יש זוג לא מודרך
חדש - ארגון 'ביתנו החדש'
פותח את שערו ללימודי
מנחי נישואין ומשפחה

כשמדובר בשלום בית
לומדים מהמומחים ביותר
לפרטים והרשמה
1599-59-39 שלוחה 4

